

راهنماهای طبابت بالینی

مقدمه :

طبق تعریف راهنمای طبابت بالینی عبارت است از مجموعه توصیه های بالینی که بر اساس شواهد پژوهشی به صورت نظام مند تدوین شده اند و پزشکان و ارائه دهندگان خدمات بالینی را در تصمیم گیری های بالینی کمک میکنند.

خط مشی کلی در مورد تدوین و به کار گیری راهکارهای بالینی عبارتند از :

- ۱) راهنمای بالینی شامل مجموعه ای از توصیه های بالینی هستند و تشریح کل فرایند تشخیص و درمان بر عهده آنها نیست
- ۲) راهنمای بالینی ابزاری برای کمک به تصمیم گیری هستند بنابراین لازم است تا مواردی که پزشکان نیازمند کمک به تصمیم گیری هستند مشخص شود و سپس راهنمای بالینی تدوین شود.
- ۳) فرایند تدوین نظام مند و مبتنی بر شواهد است. توصیه های راهنماهای بالینی باید بر پایه شواهد پژوهشی معتبر بالینی و با در نظر گرفتن شرایط بومی تدوین شوند.

تدوین راهنمای بالینی :

آنچه باید در فرایند تدوین راهنماهای بالینی به آن دقت شود این است که راهنمای بالینی تولید شده باید دارای خصوصیات و ویژگیهایی باشد که بتواند در تصمیم گیریهای بالینی نقش کلیدی ایفا کند .

از آنجاییکه تصمیم گیری بالینی یک مساله چند جانبه و چند متغیره است مناسب ترین تصمیم تصمیمی است که بهترین برآیند نتایج را داشته باشد. تصمیم گیری بالینی شامل نقد اقدامات بالینی پیش رو برای مدیریت بیماران و انتخاب مناسب ترین اقدام برای شرایط مختلف بالینی است.

در تصمیم گیری بالینی چند وجه وجود دارد که در شکل دهی به راهنماهای بالینی نیز باید مورد توجه قرار گیرند :

- ۱- نحوه طرح مساله
- ۲- پیامد های مورد انتظار
- ۳- نوع و نحوه تحلیل و به کار گیری اطلاعات مورد نیاز
- ۴- معیار های انتخاب بهترین گزینه
- ۵- نحوه ایجاد توازن بین معیارها و شاخصهای مختلف در تصمیم گیری

پیاده سازی راهنماهای بالینی :

نحوه پیاده سازی راهنماها نیز باید متناسب با ساختار و فرایند تدوین باشد. همان موضوعات و دغدغه هایی که لازم است تا در تدوین لحاظ شود باید در به کار گیری و پیاده سازی نیز مورد توجه قرار گیرد چرا که ضروری است تا نقش و جایگاه راهنماهای بالینی در تصمیم گیری بالینی هم در تدوین و هم در برنامه ریزی برای به کارگیری آن مشخص و معین شود.

آنچه لازم است تا در پیاده سازی راهنماها مورد توجه قرار گیرد عبارت است از :

- ۱- نحوه ارائه راهنماها به گروه هدف
- ۲- تعیین نقش راهنماها به عنوان سند قانونی
- ۳- تعیین معیارهای نظارت بر عملکرد بر اساس راهنماها
- ۴- تدوین استراتژیهای خرید خدمات

چالشهای مهم پیش رو:

- ۱- دانش ناکافی در زمینه پزشکی مبتنی بر شواهد و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد
- ۲- نگرش نامناسب در زمینه پزشکی مبتنی بر شواهد و تصمیم گیری مبتنی بر شواهد
- ۳- تامین نشدن منابع علمی در اختیار بر اساس نیازها
- ۴- انگیزه و اختصاص زمان ناکافی برای به کار گیری راهنماهای بالینی از جانب اعضای هیئت علمی
- ۵- سازماندهی نامناسب نیروهای انسانی